

Brussell, 8 ta' Settembru 2025
(OR. en)

12015/25

Fajl Interistituzzjonali:
2025/0651(NLE)

LIMITE

JAI 1140
ASILE 70
MIGR 277
COEST 615

ATTI LEGIŻLATTIVI U STRUMENTI OĦRA

Suġġett: RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL dwar approċċ ikkoordinat għat-tranżizzjoni mill-protezzjoni temporanja għall-persuni spostati mill-Ukrajna

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

ta' ...

**dwar approċċ ikkoordinat għat-tranzizzjoni mill-protezzjoni temporanja
għall-persuni spostati mill-Ukrajna**

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropa, u b'mod partikolari l-Artikolu 292 flimkien mal-Artikoli 78(1) u 79(1) tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Billi:

- (1) Il-protezzjoni temporanja għall-persuni spostati mill-Ukrajna li ma jistgħux jirritornaw lejn il-pajjiż jew ir-reġjun ta' oriġini tagħhom minhabba l-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna, kif attivata bid-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/382¹, u kif estiża bid-Deciżjonijiet ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2023/2409², (UE) 2024/1836³ u (UE) 2025/1460⁴, ser tibqa' fis-sehh sal-4 ta' Marzu 2027. Filwaqt li tibqa' xhieda tas-solidarjetà tal-Unjoni mal-poplu tal-Ukrajna, il-protezzjoni temporanja hija min-natura tagħha, temporanja. Għalhekk huwa meħtieġ li tithejja tranżizzjoni gradwali, sostenibbli u kkoordinata tajjeb lil hinn minn dak l-istatus għal meta l-kundizzjonijiet fl-Ukrajna jwasslu biex jippermettu li tintemm il-protezzjoni temporanja, filwaqt li jitqiesu l-htigijiet tal-kapaċità u tar-rikostruzzjoni tal-Ukrajna.

-
- ¹ Id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/382 tal-4 ta' Marzu 2022 li tistabbilixxi l-eżistenza ta' influż bil-massa ta' persuni spostati mill-Ukrajna skont it-tifsira tal-Artikolu 5 tad-Direttiva 2001/55/KE, u li għandha l-effett li tintroduci protezzjoni temporanja (ĠU L 71, 4.3.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).
- ² Id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2023/2409 tad-19 ta' Ottubru 2023 li testendi l-protezzjoni temporanja kif introdotta bid-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 (ĠU L, 2023/2409, 24.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).
- ³ Id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2024/1836 tal-25 ta' Ġunju 2024 li testendi l-protezzjoni temporanja kif introdotta bid-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 (ĠU L, 2024/1836, 3.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).
- ⁴ Id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2025/1460 tal-15 ta' Lulju 2025 li testendi l-protezzjoni temporanja kif introdotta mid-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 (ĠU L, 2025/1460, 24.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1460/oj).

- (2) Fil-kuntest tad-diskussjonijiet dwar il-futur u t-tmiem tal-protezzjoni temporanja, l-Istati Membri appellaw għal approċċ koordinat fil-livell tal-Unjoni. Abbażi tal-esperjenza tal-Istati Membri wara l-attivazzjoni tal-protezzjoni temporanja prevista mid-Direttiva tal-Kunsill 2001/55/KE⁵, huwa kruċjali li tiġi ggarantita r-responsabbiltà kondiviza bejn l-Istati Membri kollha fil-livell tal-Unjoni matul dan il-proċess.
- (3) Wieħed mill-oġettivi tal-attivazzjoni tal-protezzjoni temporanja prevista mid-Direttiva 2001/55/KE fil-kuntest tal-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna kien li jiġi prevenut li s-sistemi tal-ażil tal-Istati Membri jiġu mgħobbija żżejjed u li ma jkunux jistgħu jipproċessaw għadd kbir ta' applikazzjonijiet għall-protezzjoni internazzjonali mingħajr effetti negattivi fuq l-effiċjenza tal-operat tagħhom, fl-interess tal-persuni li jitolbu l-protezzjoni. Dak l-oġettiv jibqa' ta' importanza ewlenija meta tkun qed tiġi mmappjata t-tranzizzjoni 'l barra mill-protezzjoni temporanja għal dawk il-persuni. Barra minn hekk, anke f'sitwazzjoni ta' paċi, l-Ukrajna ser ikollha bżonn iż-żmien biex tibni mill-ġdid il-kapaċità tagħha biex tkun tista' tilqa' lura lil dawk il-persuni kollha spostati mill-gwerra. Sabiex l-Ukrajna tkun appoġġata fl-isforzi tagħha biex tintegra mill-ġdid lil persuni spostati, huwa importanti li l-proċess ta' tranzizzjoni jiġi ġestit b'mod flessibbli, gradwali u billi jitqiesu s-sitwazzjonijiet individwali tal-persuni kkonċernati. Għalhekk, jenħtieġ li dak il-proċess ta' tranzizzjoni jaqdi kemm il-htigijiet ta' dawk li bħalissa qed jibbenefikaw minn protezzjoni temporanja fl-Unjoni kif ukoll il-htigijiet tal-Ukrajna, filwaqt li tippreserva l-integrità tas-sistemi tal-ażil tal-Istati Membri.

⁵ Id-Direttiva tal-Kunsill 2001/55/KE tal-20 ta' Lulju 2001 dwar l-istandards minimi sabiex tinghata protezzjoni temporanja fl-eventwalità ta' influż bil-massa ta' persuni spostati u dwar il-miżuri li jippromwovu bilanċ fl-isforzi bejn l-Istati Membri meta jirċievu dawn il-persuni u li jgħorru l-konsegwenzi ta' dawn (ĠU L 212, 7.8.2001, p. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj>).

- (4) Hafna persuni spostati mill-Ukrajna u li jgawdu minn protezzjoni temporanja issa ilhom fl-Unjoni diversi snin, u integraw fis-soċjetajiet ospitanti tagħhom billi tghallmu l-lingwi tagħhom, sabu impjieg u daħlu fis-sistema tal-edukazzjoni. Fejn ikun diġà possibbli skont il-liġi nazzjonali jew il-prattika amministrattiva, jenħtieġ li l-Istati Membri jisfruttaw kull possibbiltà biex joffru lil dawk il-persuni tranżizzjoni għal status legali nazzjonali li jirrifletti aħjar is-sitwazzjoni attwali tagħhom fl-Unjoni, fejn ikunu ssodisfati il-kundizzjonijiet biex ikomplu r-residenza legali għal raġunijiet oħra. Tali statuses legali nazzjonali jistgħu jinvolvu, pereżempju, permessi ta' residenza bbażati fuq l-impjieg, l-impjieg indipendenti, it-tahriġ professjonali jew l-edukazzjoni u r-riċerka, raġunijiet relatati mal-familja jew raġunijiet oħra, jew permessi ta' residenza ddedikati. Għalhekk, jenħtieġ li l-Istati Membri jippromwovu u jiffaċilitaw it-tranżizzjoni 'l barra mill-protezzjoni temporanja billi jipprovdu informazzjoni ċara biex jgħinu lill-persuni kkonċernati jifhmu l-vantaġġi u d-drittijiet mogħtija minn dawk l-istatuses legali nazzjonali oħrajn meta mqabbla mal-protezzjoni temporanja jew forom oħra ta' protezzjoni internazzjonali.

- (5) Sabiex jappoġġaw it-tranzizzjoni ta' persuni li jgawdu minn protezzjoni temporanja lejn statuses legali oħra u biex jipprezentawhom għażla alternattiva f'ċirkostanzi bla preċedent, u sabiex jiżguraw il-kontinwità u biex jevitaw sitwazzjonijiet ta' soġġorn illegali, jenħtieġ li l-Istati Membri jippermettu lill-persuni li jgawdu minn protezzjoni temporanja, b'mod partikolari meta l-aċċess għal statuses nazzjonali jista' ma jkunx possibbli, u li altrimenti jkunu jikkwalifikaw għal status ieħor ibbażat fuq id-dritt tal-Unjoni, japplikaw għal awtorizzazzjonijiet skont id-Direttivi (UE) 2016/801⁶, u (UE) 2021/1883⁷ u (UE) 2024/1233⁸ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill. L-awtorizzazzjonijiet skont dawk id-direttivi huma possibbli sakemm il-persuni kkonċernati ma jkunux qed igawdu fl-istess hin mill-istatus ta' protezzjoni temporanja fl-Unjoni. Għalhekk, jenħtieġ li l-Istati Membri jinfurmaw lill-persuni li jgawdu minn protezzjoni temporanja malajr kemm jista' jkun, u mhux aktar tard minn meta japplikaw għal awtorizzazzjoni, bid-differenza bejn id-drittijiet mogħtija mill-istatus tal-protezzjoni temporanja u d-drittijiet mogħtija minn dawk id-Direttivi. Jenħtieġ li l-Istati Membri jinfurmawhom ukoll, malajr kemm jista' jkun u mhux aktar tard minn meta japplikaw, li ma jistgħux igawdu minn protezzjoni temporanja u jingħataw awtorizzazzjoni skont dawk id-Direttivi fl-istess hin.

⁶ Id-Direttiva (UE) 2016/801 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Mejju 2016 dwar il-kundizzjonijiet ta' dhul u residenza ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi għall-finijiet ta' riċerka, studji, taħriġ, servizz volontarju, skemi ta' skambju ta' skulari jew proġetti edukattivi u au pairing (ĠU L 132, 21.5.2016, p. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/801/oj>).

⁷ Id-Direttiva (UE) 2021/1883 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ottubru 2021 dwar il-kundizzjonijiet tad-dhul u tar-residenza ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi għall-fini ta' impjieg bi kwalifiki għoljin, u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 2009/50/KE (ĠU L 382, 28.10.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj>).

⁸ Id-Direttiva (UE) 2024/1233 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' April 2024 dwar proċedura ta' applikazzjoni unika għal permess uniku għal ċittadini ta' pajjiżi terzi sabiex jirrisjedu u jaħdmu fit-territorju ta' Stat Membru u dwar gabra komuni ta' drittijiet għal haddiema ta' pajjiżi terzi residenti legalment fi Stat Membru (ĠU L, 2024/1233, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1233/oj>).

- (6) Biex l-Istati Membri jkunu lesti għat-tneħħija gradwali eventwali tal-protezzjoni temporanja attivata bid-Deċizzjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382, huwa essenzjali li jiġi żgurat li r-ritorn lejn l-Ukrajna bil-ħsieb tal-integrazzjoni mill-ġdid isehh b'mod ordnat u uman, u li ċ-ċirkostanzi individwali differenti tal-persuni spostati jitqiesu billi dawk li huma lesti u kapaċi jirritornaw lejn l-Ukrajna jiġu appoġġati. Filwaqt li xi persuni jista' jkun li diġà għandhom l-intenzjoni jmorru lura f'pajjiżhom fi żmien qasir, oħrajn jistgħu jkunu jehtieġu aktar żmien minhabba ċ-ċirkostanzi speċifiċi tagħhom. Huwa wkoll importanti li titqies il-kapaċità tal-Ukrajna li tintegra mill-ġdid b'mod sostenibbli lil dawk kollha spostati mill-gwerra. Għalhekk, jenhtieġ li l-Istati Membri jiehdur miżuri li jwittu t-triq għal riintegrazzjoni bla xkiel u sostenibbli fl-Ukrajna, filwaqt li jqisu dawk il-kunsiderazzjonijiet kollha, billi jagħmlu użu sħiħ mill-ghodod diġà previsti fl-Artikoli 21 u 23 tad-Direttiva 2001/55/KE u jespanduhom.
- (7) L-Unjoni, b'mod partikolari permezz tal-Faċilità għall-Ukrajna, stabbilita bir-Regolament (UE) 2024/792 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁹, ttiprovdi appoġġ komprensiv lill-Ukrajna biex tindirizza l-konsegwenzi soċjali, ekonomiċi u ambjentali tal-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja, li jikkontribwixxi għall-irkupru, ir-rikostruzzjoni u l-modernizzazzjoni tal-pajjiż u għall-irkupru ta' wara l-gwerra tas-soċjetà Ukrena, inkluż billi jinholqu kundizzjonijiet soċjali u ekonomiċi li jiffaċilitaw li l-persuni spostati internament u l-persuni li jgawdu protezzjoni temporanja fl-Unjoni jmorru lura f'pajjiżhom, ladarba l-kundizzjonijiet jippermettu jew dawn il-persuni jagħżlu li jagħmlu hekk.

⁹ Regolament (UE) 2024/792 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' Frar 2024 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Ukrajna (ĠU L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

- (8) Jenhtieg li dawk li qed jaħsbu biex imorru lura lejn l-Ukrajna jkunu jistgħu jieħdu deċiżjonijiet infurmati, li jappoġġaw ukoll is-sostenibbiltà tar-ritorn tagħhom. Fil-kuntest ta' tranzizzjoni bla xkiel mill-protezzjoni temporanja għal persuni spostati mill-Ukrajna, jenhtieg li l-Istati Membri jistabbilixxu approċċ aktar strutturat halli jippromwovu żjarat esploratorji fuq bażi ta' awtofinanzjament, kif previst fl-Artikolu 21(1) tad-Direttiva 2001/55/KE. Dawk iż-żjarat jistgħu jservu bħala miżura ta' bini tal-fiduċja għall-persuni li jgawdu minn protezzjoni temporanja fl-Unjoni peress li jippermettulhom jaraw x'inhom għaddej bil-familja jew bil-proprjetà, jew jivvalutaw il-livell ta' qerda fil-komunitajiet tagħhom, u l-kundizzjonijiet ġenerali fl-Ukrajna. Sabiex tiżdied l-effettività tagħhom u jiġi evitat l-użu hażin tagħhom, jenhtieg li l-Istati Membri jistabbilixxu l-parametri, il-kundizzjonijiet u r-rekwiziti għal dawn iż-żjarat. Jenhtieg li kwalunkwe parametru, kundizzjoni jew rekwizit jiġi kkoordinat ma' Stati Membri oħra u stabbilit u kkomunikat b'mod trasparenti. Għal dak l-għan, jenhtieg li l-Istati Membri jistabbilixxu punti ta' kuntatt.

- (9) L-Istati Membri huma meħtieġa jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jagħmlu possibbli r-ritorn volontarju ta' persuni li l-protezzjoni temporanja tagħhom tkun intemmet kif imsemmi fl-Artikolu 21(1) tad-Direttiva 2001/55/KE. Għal dak l-għan, jenħtieġ li l-Istati Membri jipprevedu programmi ddedikati ta' ritorn volontarju, li għalihom jistgħu jiddependu fuq l-appoġġ ipprovdut minn organizzazzjonijiet internazzjonali. Sabiex tiġi żgurata l-effettività tagħhom u jiġu evitati r-riskji ta' użu hażin, jenħtieġ li dawn il-programmi jiffasslu bir-reqqa, ikunu komprensivi u kkomunikati sew, filwaqt li jitqiesu l-ħtiġijiet u l-kapaċità tal-Ukrajna, kif ukoll il-ħtiġijiet tal-persuni spostati mill-Ukrajna li jgawdu minn protezzjoni temporanja fl-Unjoni u s-sitwazzjoni ta' dawk li baqgħu fl-Ukrajna sabiex tinżamm il-koeżjoni soċjali. Għalhekk, jenħtieġ li kwalunkwe programm bħal dan jipprioritizza l-appoġġ għar-riintegrazzjoni, u li jkollu għad-dispożizzjoni tiegħu finanzjament mill-Unjoni fl-Ukrajna, minflok pakketti individwali. Jenħtieġ li l-kundizzjonijiet għall-eligibbiltà għal dawn il-programmi jiġu stabbiliti b'mod ċar, u li l-persuni li jkollhom il-ħsieb jibbenefikaw minnhom ikunu meħtieġa jirreġistraw. L-Istati Membri jistgħu jikkunsidraw, bħala parti minn dawk il-programmi, li jassistu fl-organizzazzjoni tat-tluq, pereżempju lejn l-istess zona fl-Ukrajna. L-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex), stabbilita bir-Regolament (UE) 2019/1896 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁰, tista' tassisti lill-Istati Membri b'appoġġ logistiku fil-limiti tal-mandat tagħha.

¹⁰ Regolament (UE) 2019/1896 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Novembru 2019 dwar il-Gwardja Ewropea tal-Fruntiera u tal-Kosta u li jħassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1052/2013 u (UE) 2016/1624 (ĠU L 295, 14.11.2019, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

- (10) Filwaqt li jenhtieg li l-programmi ta' ritorn volontarju jkunu ta' durata limitata u fissa, jenhtieg li dawn jippermettu biżżejjed żmien biex tiġi żgurata koordinazzjoni xierqa mal-awtoritajiet Ukreni bil-ħsieb li tiġi ffaċilitata l-integrazzjoni gradwali u adegwata tal-persuni li jirritornaw fil-komunitajiet tagħhom, f'postijiet li għandhom aċċess għal servizzi u faċilitajiet bażiċi, bħall-akkomodazzjoni jew il-kura medika. Għalhekk, u inkluż sabiex jiġi żgurat li d-durata inizjali tal-programm ta' ritorn volontarju jkun ikkoordinat mal-Istati Membri kollha u mal-awtoritajiet Ukreni, jenhtieg li l-programmi ta' ritorn volontarju jipprevedu perjodu ta' tluq li jippermetti li jintlaħqu daww l-oġettivi, jiġifieri perjodu li, fil-prinċipju, ikun ta' sena. L-appoġġ għall-Istati Membri huwa disponibbli taħt il-Fond għall-Ażil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni (AMIF), stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/1147 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹¹, biex jiġu indirizzati l-htigijiet finanzjarji relatati ma' persuni spostati mill-Ukrajna li jgawdu minn protezzjoni temporanja u jista' jikkontribwixxi wkoll għall-finanzjament tal-programmi ta' ritorn volontarju. Matul id-durata tal-programmi ta' ritorn volontarju, jenhtieg li l-persuni kkonċernati jithallew ikomplu jirrisjedu legalment fl-Istat Membru li fih igawdu minn protezzjoni temporanja. Peress li ċ-ċirkostanzi fuq il-post jistgħu jevolvu bejn id-data tal-adozzjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni u t-tmiem tal-protezzjoni temporanja, u ż-żmien previst inizjalment fil-programmi ta' ritorn volontarju jista' ma jkunx biżżejjed biex tiġi żgurata riintegrazzjoni gradwali u sostenibbli fl-Ukrajna, jenhtieg li l-Istati Membri jikkordinaw bejniethom u mal-awtoritajiet Ukreni dwar l-istabbiliment ta' perjodu differenti jew estiż għat-tluq volontarju skont il-programmi ta' ritorn volontarju tagħhom. Il-miżuri li jikkonċernaw programmi ta' ritorn volontarju huma mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 2008/115/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹².

¹¹ Regolament (UE) 2021/1147 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Lulju 2021 li jistabbilixxi l-Fond għall-Ażil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni (ĠU L 251, 15.7.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1147/oj>).

¹² Direttiva 2008/115/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2008 dwar standards u proċeduri komuni fl-Istati Membri għar-ritorn ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li jkunu qegħdin fil-pajjiż illegalment (ĠU L 348, 24.12.2008, p. 98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

- (11) Sabiex jitnaqqas il-piż amministrattiv relatat mal-possibbiltà ta' ħruġ individwali ta' permessi ta' residenza lil dawk irreġistrati fi programmi ta' ritorn volontarju, jenhtieg li l-Istati Membri jużaw il-possibbiltà prevista skont l-Artikolu 21(3) tad-Direttiva 2001/55/KE biex jestendu d-drittijiet kollha applikabbli marbuta mal-protezzjoni temporanja stabbiliti fil-Kapitolu III tad-Direttiva 2001/55/KE għall-persuni li jkunu gawdew minn protezzjoni temporanja skont id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 u jibbenefikaw minn programm ta' ritorn volontarju lil hinn mid-data ta' skadenza tad-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 sad-data tar-ritorn ta' persuna spostata lejn l-Ukrajna jew sad-data tat-tmiem tal-perjodu għat-tluq volontarju skont il-programm rilevanti ta' ritorn volontarju. Barra minn hekk, biex tiġi żgurata l-kontinwità u biex jiġu evitati sitwazzjonijiet ta' soġġorn illegali immedjatement wara t-tmiem tal-protezzjoni temporanja, jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li l-persuni li bbenefikaw minn protezzjoni temporanja jkunu jistgħu jirrisjedu legalment fit-territorju tagħhom fil-perjodu bejn l-iskadenza tad-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 u l-iskadenza taż-żmien li fih il-persuni jistgħu jirreġistraw fi programm ta' ritorn volontarju.

- (12) Huwa possibbli li fid-data preċiża tal-iskadenza tad-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 l-Ukrajna ma tkunx f'pożizzjoni li taqdi l-htigijiet ta' persuni bi bżonnijiet speċjali għajr dawk relatati mal-istat tas-saħħa tagħhom. Sabiex jiġi zgurat ritorn sostenibbli lejn l-Ukrajna li jqis il-kapaċità tal-Ukrajna li taqdi l-htigijiet ta' tali persuni, jenhtieg li l-Istati Membri japplikaw ukoll id-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali li jittrasponu l-Artikolu 23(1) tad-Direttiva 2001/55/KE għal persuni bi bżonnijiet speċjali għajr dawk relatati mal-istat tas-saħħa tagħhom u jieħdu l-miżuri meħtieġa dwar il-kundizzjonijiet biex ikomplu r-residenza legali tagħhom fl-Unjoni. Fejn rilevanti, jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li l-kundizzjonijiet ta' residenza jqisu l-bżonnijiet speċjali tal-persuni kkonċernati. Jenhtieg li tali residenza tintemm hekk kif l-Ukrajna tkun tista' taqdi l-bżonnijiet speċjali tal-persuni kkonċernati.
- (13) Jenhtieg li l-Istati Membri jużaw il-possibbiltà prevista fl-Artikolu 23(2) tad-Direttiva 2001/55/KE biex jippermettu lill-persuni spostati mill-Ukrajna li t-tfal tagħhom ikunu minuri u jattendu skola fi Stat Membru jirrisjedu fit-territorju tagħhom lil hinn mid-durata tal-protezzjoni temporanja prevista skont id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 sabiex dawk it-tfal jithallew ilestu l-perjodu skolastiku, normalment sena skolastika, li tkun għaddejja meta dik id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tiskadi.

- (14) Sabiex jiġi ggarantit l-ghoti xieraq ta' informazzjoni u li l-persuni li jgawdu minn protezzjoni temporanja jiġu meġhuna jagħmlu għazliet infurmati b'għarfien sħiħ tal-fatti, huwa importanti li jiġi mmassimizzat l-użu tal-ghodod u l-kanali eżistenti u li tiġi evitata d-duplikazzjoni tal-isforzi. Għal dan l-għan, l-Istati Membri jistgħu jużaw Ċentri ta' Unità possibbli li ġew stabbiliti jew li qed jiġu stabbiliti fit-territorju tagħhom biex jgħinu tinzamm konnessjoni mal-Ukreni li jgħixu barra minn pajjiżhom. Jenhtieg li ċ-Ċentri ta' Unità jintużaw biex jipprovdu informazzjoni dwar it-tranzizzjoni lejn statuses legali oħrajn, iż-żjarat esploratorji u l-programmi ta' ritorn volontarju jew biex jindikaw fejn tista' tinkiseb tali informazzjoni. Sabiex jappoġġaw iċ-Ċentri ta' Unità, l-Istati Membri jistgħu jużaw il-fondi taħt il-Fond għall-Azil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni, inkluż l-allokazzjonijiet addizzjonali li jirriżultaw mir-reviżjoni ta' nofs it-terminu tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021-2027 stabbilit bir-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2093¹³ u mir-rieżami ta' nofs it-terminu tal-programmi tal-Istati Membri taħt il-Fond għall-Azil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni. Appoġġ minn organizzazzjonijiet internazzjonali u pajjiżi terzi jista' jiġi riċevut ukoll għal dan l-għan. Sabiex jiġu ssimplifikati l-isforzi, l-Istati Membri huma mhegġa jinkorporaw l-għarfien, il-kapaċitajiet u n-networks offriti minn organizzazzjonijiet internazzjonali fil-pjanijiet individwali tagħhom biex jistabbilixxu ċ-Ċentri ta' Unità. Barra minn hekk, jistgħu jiġu stabbiliti kampanji ta' informazzjoni li jallinjaw mal-komunikazzjoni tal-Unjoni.

¹³ Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2093 tas-17 ta' Dicembru 2020 li jistabbilixxi l-qafas finanzjarju pluriennali għas-snin mill-2021 sal-2027 (ĠU L 433I, 22.12.2020, p. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

- (15) Sabiex jiġi żgurat approċċ ikkoordinat fost l-Istati Membri u mal-awtoritajiet Ukreni rigward l-implimentazzjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni, jenhtieg li l-Istati Membri jkomplu jikkoordinaw, jiskambjaw informazzjoni u jimmonitorjaw is-sitwazzjoni fuq il-post f'diversi fora rilevanti, inkluż fil-Pjattaforma ta' Solidarjetà msemmija fid-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382, li għaliha jistgħu jiġu mistiedna l-awtoritajiet Ukreni flimkien mal-korpi preparatorji rilevanti tal-Kunsill fil-limitu tal-mandati u r-responsabbiltajiet rispettivi tagħhom.
- (16) Peress li t-tranżizzjoni mill-protezzjoni temporanja għall-persuni spostati mill-Ukrajna ser twassal għal bidliet sinifikanti fl-istatus tagħhom, huwa essenzjali li jkun hemm stampa preċiża ta' kif qed tevolve s-sitwazzjoni. Filwaqt li jqisu, inter alia, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fil-Kawża C-753/23¹⁴ u b'mod partikolari l-paragrafu 30 tagħha, jenhtieg li l-Istati Membri jsahħu l-isforzi tagħhom biex jaġġornaw regolarment u fil-hin id-data ta' protezzjoni temporanja tagħhom fil-Pjattaforma ta' Reġistrazzjoni għall-Protezzjoni Temporanja, inkluż iċ-ċifri dwar reġistrazzjonijiet inattivi, u fi hdan il-mekkanizmu għat-thejjija għall-migrazzjoni u għall-ġestjoni tal-kriżijiet tal-migrazzjoni (Network tal-Blueprint).
- (17) F'konformità mal-Artikolu 3 tal-Protokoll Nru 21 dwar il-pożizzjoni tar-Renju Unit u l-Irlanda fir-rigward tal-Ispazju ta' Libertà, Sigurtà u Ġustizzja, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u mat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, l-Irlanda nnotifikat, permezz ta' ittra tat-22 ta' Lulju 2025, ix-xewqa tagħha li tiegħu sehem fl-adozzjoni u fl-applikazzjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni.

¹⁴ Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea tas-27 ta' Frar 2025, *Krasiliva*, il-Kawża C-753/23, ECLI:EU:C:2025:133.

- (18) F'konformità mal-Artikoli 1 u 2 tal-Protokoll Nru 22 dwar il-pożizzjoni tad-Danimarka, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u mat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, id-Danimarka mhijiex qed tiehu sehem fl-adozzjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni u mhijiex marbuta minnha jew sugġetta għall-applikazzjoni tagħha,

ADOTTA DIN IR-RAKKOMANDAZZJONI:

- A. Mizuri li jippromwovu t-tranzizzjoni lejn statuses legali oħrajn minn qabel tmien il-protezzjoni temporanja
1. Jenħtieg li l-Istati Membri jippromwovu u jiffacilitaw l-aċċess għal statuses legali nazzjonali minn persuni li jgawdu minn protezzjoni temporanja skont id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382. Il-permessi ta' residenza mahruġa għal dan l-għan jistgħu jkunu, pereżempju, ibbażati fuq l-impjieg, l-impjieg indipendenti, taħriġ professjonali jew edukazzjoni u riċerka, raġunijiet familjari jew raġunijiet oħra, jew ikunu permessi ta' residenza ddedikati, dment li dawk il-persuni jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-liġi nazzjonali.
 2. Jenħtieg li l-Istati Membri jippermettu lill-persuni li jgawdu minn protezzjoni temporanja skont id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382, b'mod partikolari meta l-aċċess għal statuses legali nazzjonali ma jkunx possibbli, u li b'mod ieħor jikkwalifikaw għal status ieħor stabbiliti fid-dritt tal-Unjoni, japplikaw għal awtorizzazzjonijiet skont id-Direttivi (UE) 2016/801, (UE) 2021/1883 u (UE) 2024/1233, dment li ma jkollhomx dan l-istatus ta' protezzjoni temporanja fl-istess hin li jkollhom awtorizzazzjoni mogħtija skont dawk id-Direttivi. Jenħtieg li l-Istati Membri jinfurmaw lill-persuni li jgawdu minn protezzjoni temporanja skont id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382, malajr kemm jista' jkun u mhux aktar tard minn meta japplikaw għal tali awtorizzazzjoni, bid-differenza bejn id-drittijiet mogħtija mill-istatus tal-protezzjoni temporanja u d-drittijiet minn dawk id-Direttivi u li ma jistgħux jibbenefikaw fl-istess hin minn protezzjoni temporanja u jingħataw awtorizzazzjoni skont dawk id-Direttivi.

- B. Mizuri li jwittu t-triq għal riintegrazzjoni bla xkiel u sostenibbli fl-Ukrajna
3. Jenhtieg li l-Istati Membri jippermettu lill-persuni li jgawdu minn protezzjoni temporanja skont id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 li jagħmlu zjarat esploratorji fl-Ukrajna fuq bażi awtofinanzjata filwaqt li jitqies kif xieraq l-Artikolu 21(1) tad-Direttiva 2001/55/KE. F'dak il-kuntest, jenhtieg li l-Istati Membri:
- (a) jistabbilixxu u jikkoordinaw mal-Istati Membri l-oħra l-parametri, il-kundizzjonijiet u r-rekwiżiti għaż-żjarat esploratorji u
 - (b) jinformaw lill-persuni li jistgħu jkunu jixtiequ jwettqu tali zjarat dwar dawk il-parametri, il-kundizzjonijiet jew ir-rekwiżiti u jistabbilixxu punti ta' kuntatt għal dak l-għan.
4. Sabiex jiġi żgurati ritorni lejn l-Ukrajna, jenhtieg li l-Istati Membri jipprevedu programmi ta' ritorn volontarju dedikati f'konformità mal-Artikolu 21(1) tad-Direttiva 2001/55/KE li għandhom jintużaw ladarba l-protezzjoni temporanja skont id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 tkun intemmet. F'dan il-kuntest, jenhtieg li l-Istati Membri:
- (a) jiżguraw l-koordinazzjoni mal-awtoritajiet Ukreni biex tiġi ffaċilitata r-riintegrazzjoni fil-komunitajiet fl-Ukrajna, f'oqsma bħall-identifikazzjoni ta' akkomodazzjoni, jew aċċess għal servizzi u infrastrutturi bażiċi, inkluż il-kura medika;
 - (b) jiżguraw li l-appoġġ taħt il-programmi ta' ritorn volontarju jagħti prijorità lill-appoġġ għar-riintegrazzjoni fil-komunitajiet fl-Ukrajna, minflok pakketti individwali;

- (c) jistabbilixxu l-kundizzjonijiet ta' eliġibbiltà biex wiehed jibbenefika mill-programmi ta' ritorn volontarju f'koordinazzjoni ma' Stati Membri oħra u mal-Kummissjoni;
- (d) jeħtieġu li l-persuni li jixtiequ jibbenefikaw minn programm ta' ritorn volontarju jirreġistraw fi programm ta' dan it-tip sabiex jibbenefikaw minnu;
- (e) jistabbilixxu perjodu konkret, fil-prinċipju, ta' sena, wara li tkun intemmet il-protezzjoni temporanja, għat-tluq volontarju taħt il-programmi ta' ritorn volontarju. Jenħtieġ li l-Istati Membri jikkoordinaw bejniethom u mal-awtoritajiet Ukreni, f'konformità mal-punt 8 ta' din ir-Rakkomandazzjoni, fejn, fid-dawl ta' żviluppi fuq il-post, ikun meħtieġ perjodu differenti jew estiż għat-tluq volontarju minhabba li ż-żmien previst ma jkunx jidher biżżejjed biex jippermetti r-riintegrazzjoni gradwali u sostenibbli tal-persuni spostati fl-Ukrajna;
- (f) jużaw il-possibbiltà skont l-Artikolu 21(3) tad-Direttiva 2001/55/KE li jestendu d-drittijiet applikabbli kollha marbuta mal-protezzjoni temporanja stabbiliti fil-Kapitolu III tad-Direttiva 2001/55/KE għal dawk il-persuni li gawdew minn protezzjoni temporanja skont id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 u jibbenefikaw minn programm ta' ritorn volontarju sad-data tar-ritorn tagħhom lejn l-Ukrajna jew sa l-iskadenza tal-perjodu għat-tluq volontarju skont il-programm ta' ritorn volontarju kkonċernat; Jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw il-kontinwazzjoni tar-residenza legali għall-persuni spostati bejn id-data tal-iskadenza tad-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 u l-iskadenza tal-perjodu li matulu tali persuni jistgħu jirreġistraw f'dak il-programm;

(g) jikkunsidraw li jipprovdu assistenza fl-organizzazzjoni tat-tluq, b'mod partikolari tluq lejn l-istess zona fl-Ukrajna. Il-Frontex tista' tassisti lill-Istati Membri b'appoġġ logistiku fil-limiti tal-mandat tagħha.

5. B'rispett dovut għad-dinjità tal-bniedem, jenħtieġ li l-Istati Membri jiehdu l-miżuri meħtieġa dwar il-kundizzjonijiet ta' residenza ta' persuni li ma jissodisfawx ir-rekwiziti ta' aċċess għal statuses oħrajn u li jkollhom bżonnijiet speċjali, għajr dawk koperti mill-Artikolu 23(1) tad-Direttiva 2001/55/KE, li l-Ukrajna ma tistax taqdi meta tiskadi l-protezzjoni temporanja skont id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382. Fejn rilevanti, jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw li l-kundizzjonijiet ta' residenza jqisu l-bżonnijiet speċjali ta' tali persuni. Jenħtieġ li tali residenza tintemm hekk kif l-Ukrajna tkun tista' taqdi l-bżonnijiet speċjali tal-persuna kkonċernata.
6. Jenħtieġ li l-Istati Membri, f'konformità mal-Artikolu 23(2) tad-Direttiva 2001/55/KE, jippermettu li persuni spostati mill-Ukrajna li t-tfal tagħhom ikunu minuri u jattendu skola f'li Stat Membru jirrisjedu fit-territorju tagħhom lil' hinn mid-durata tal-protezzjoni temporanja prevista skont id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 sabiex dwak it-tfal jithallew ilestu l-perjodu skolastiku li jkun għaddej meta tiskadi dik id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni. Għall-finijiet ta' dawk il-miżuri l-perjodu skolastiku li jkun għaddej normalment ikun is-sena skolastika.

- C. Mizuri li jiżguraw l-għoti ta' informazzjoni lill-persuni spostati
7. Jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li l-persuni li jgawdu minn protezzjoni temporanja skont id-Deċizzjoni ta' Implimentazzjoni (UE) 2022/382 ikunu infurmati kif xieraq dwar il-possibbiltajiet disponibbli ta' tranzizzjoni lejn statuses legali oħrajn, inkluż il-vantaġġi u d-drittijiet marbuta mat-tranzizzjoni lejn dawk l-istatuses, kif ukoll dwar is-sitwazzjoni fl-Ukrajna, ir-rekwiziti għal zjarat esploratorji u l-appoġġ disponibbli fl-Unjoni u fl-Ukrajna biex wiehed imur lura f'pajjiżu, b'mod partikolari b'rabta mal-programmi ta' ritorn voluntarju. F'dan ir-rigward, jenhtieg li l-Istati Membri:
- (a) jistabbilixxu sistemi u proċeduri ta' komunikazzjoni nazzjonali rapidi, b'hal punti ta' kuntatt jew kampanja ta' informazzjoni li tallinja mal-komunikazzjoni tal-Unjoni.
 - (b) għal dawk l-Istati Membri li beħsiebhom jistabbilixxu Ċentru ta' Unità fit-territorju tagħhom f'kollaborazzjoni mal-awtoritajiet Ukreni, jagħmlu użu minn dak iċ-Ċentru ta' Unità biex jipprovdu l-informazzjoni rilevanti lill-persuni spostati. L-Istati Membri huma mhegga jinkorporaw l-għarfien, il-kapaċitajiet u n-networks offriti minn organizzazzjonijiet internazzjonali fil-pjan nazzjonali biex jiġu stabbiliti Ċentri ta' Unità.
 - (c) jikkunsidraw li jużaw il-programm tal-Fond għall-Azil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni, inkluż l-allokazzjonijiet addizzjonali li jirriżultaw mir-reviżjoni ta' nofs it-terminu tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali rilevanti u r-rieżami ta' nofs it-terminu tal-programmi nazzjonali, biex jappoġġaw iċ-Ċentri ta' Unità.

- D. Mizuri li jiżguraw il-koordinazzjoni, il-monitoraġġ u l-iskambju tal-informazzjoni bejn l-Istati Membri u l-awtoritajiet Ukreni
8. Jenħtieġ li l-Istati Membri jkomplu jikkoordinaw u jiskambjaw informazzjoni dwar żviluppi rilevanti kif ukoll dwar l-implimentazzjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni, b'mod partikolari fil-kuntest tal-Pjattaforma ta' Solidarjetà u l-korpi preparatorji rilevanti tal-Kunsill fil-limitu tal-mandati u r-responsabbiltajiet rispettivi tagħhom. Il-Kummissjoni tikkollabora għal dan l-għan mal-Istati Membri u mal-awtoritajiet Ukreni, inkluż fil-livell tekniku fi hdan il-Pjattaforma ta' Solidarjetà li għaliha jistgħu jigu mistiedna l-awtoritajiet Ukreni, u fil-livell politiku permezz tal-Mibgħut Speċjali għall-Ukreni fl-UE.

9. Jenhtieg li l-Istati Membri jsahhu l-isforzi tagħhom biex jimmonitorjaw l-iżviluppi u jaġġornaw regolarment u fil-hin l-informazzjoni rilevanti dwar l-istatus tal-persuni spostati mill-Ukrajna fil-bażijiet tad-data rilevanti, inkluż fil-Pjattaforma tar-Registrazzjoni tal-Protezzjoni Temporanja, b'mod partikolari fir-rigward tal-ghadd ta' beneficijarji ta' protezzjoni temporanja jew ta' protezzjoni adegwata skont il-ligi nazzjonali fit-territorju tal-Istat Membru, l-ghadd ta' persuni li bidlu l-istatus u li ma għadhomx jibbenefikaw minn protezzjoni temporanja jew protezzjoni adegwata skont il-ligi nazzjonali, u l-ghadd ta' persuni li r-registrazzjonijiet tagħhom huma inattivi. Barra minn hekk, jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li jikkondividu data f'waqtha, kompluta u preċiża dwar l-aspetti rilevanti kollha li jikkonċernaw il-benefiċjarji ta' protezzjoni temporanja fi hdan il-mekkanizmu għat-thejjija għall-migrazzjoni u għall-ġestjoni tal-kriżijiet tal-migrazzjoni (Network tal-Blueprint).

Magħmul fi ..., ...

Għall-Kunsill

Il-President
